

Het begin van
een goede zaak.

“Persoonlijke aandacht als kracht
bij het starten van een eigen onderneming”

ondernemers
plein

STARTERS
CENTRUM
LIMBURG

Jaarverslag 2013

Mei 2014

STARTERS
CENTRUM
LIMBURG

Vooraf nog iets te melden?

Het StartersCentrum Limburg biedt u hierbij haar **jaarverslag 2013** aan.

Het afgelopen kalenderjaar stond voor de organisatie in het teken van de scheiding tussen de deelnemende gemeenten in Limburg en de Kamer van Koophandel Limburg. Zoals elke scheiding leidde dit niet alleen tot verlies en afscheid maar ook tot een nieuwe koers en scherpere profilering naar de toekomst. Het StartersCentrum Limburg biedt als moderne netwerkorganisatie ondernemende inwoners in de provincie de mogelijkheid zich goed voor te bereiden op en verantwoorde keuzes te maken voor zelfstandig ondernemerschap.

Het starten van een eigen bedrijf **in Nederland** zit al jaren in de lift. Ook **in 2013** was er sprake van een sterke toename: maar liefst **150.263** personen zijn een onderneming gestart. Dit zijn er 16.998 meer dan in 2012, een toename van 13%.

Ook **in Limburg** was er sprake van een stijging: het aantal starters groeide van 6.720 naar **7.437** (toename van ruim 10%). Daarnaast staakten in 2013 5.540 ondernemingen hun bedrijfsactiviteiten in Limburg, wat dus per saldo een toename betekende van 1.897 nieuwe ondernemingen.

In 2013 was het stimuleren van het ondernemerschap een belangrijk item. Dit was en is de kerntaak van het StartersCentrum. Daarmee wordt ook invulling gegeven aan het beleid van de regering, die immers een toename van het ondernemerschap wenst. In Nederland zijn relatief veel mensen in dienst van de overheid of bij een gesubsidieerde instelling of afhankelijk van een uitkering. Door bevordering van het ondernemerschap kan dit worden terug gebracht. Voor werklozen kan het op verantwoorde wijze voor zichzelf beginnen een nieuw perspectief bieden. Het StartersCentrum wil al deze mensen behulpzaam zijn. Ofschoon in 2013 het aantal projecten waar het StartersCentrum uitvoering aangaf beperkt was, zijn toch veel mensen bereikt via informatiebijeenkomsten, seminars en adviesgesprekken.

2013 was het laatste jaar waarin het StartersCentrum verbonden was met de Kamer van Koophandel Limburg. Deze ontkoppeling en de vorming van een nieuwe landelijke Kamer van Koophandel heeft de nodige impact gehad op het personeel dat direct dan wel indirect verbonden was met StartersCentrum. Aan goede voornemens voor 2014 ontbreekt het niet. Het is de bedoeling de activiteiten naar Noord- en Midden-Limburg uit te breiden en doelgericht werklozen te begeleiden naar een zelfstandig bestaan als ondernemer. Daarbij wordt samenwerking nagestreefd met diverse partners zoals de nieuwe Kamer van Koophandel, het UWV, gemeenten, IMK en dergelijke. De toekomst wordt met vertrouwen tegemoet gezien. In deze economische tijd verricht het StartersCentrum belangrijk werk. Dat gold voor 2013 en zal onverminderd ook gelden voor de komende jaren.

Mr. Drs. Harrie van Beers

Coördinator-manager

30 april 2014

Welke inhoud vindt u hier?

Vooraf nog iets te melden?	1
Welke inhoud vindt u hier?	2
1. Dit was het StartersCentrum van de Kamer van Koophandel	3
2. Wat hebben wij gedaan?	5
3. Een goed persoonlijk gesprek	7
4. Samen leer je meer	9
5. Onze klanten nader bekeken	11
6. En wat heeft het opgeleverd?	13
7. En hoe zit het met de financiën?	17

Bijlage:

Infographic "Starten eigen bedrijf in Limburg 2013"

1. Dit was het StartersCentrum van de KvK

De Stichting StartersCentrum Limburg ondersteunt inwoners uit de provincie Limburg bij het starten van een eigen onderneming. Voortgekomen uit een samenwerkingsverband tussen de Kamer van Koophandel Limburg en een groot aantal Limburgse gemeenten heeft de stichting in 2013 afscheid genomen van dit concept. De Kamer van Koophandel (KvK) is afgelopen jaar getransformeerd tot één landelijke organisatie en geeft sinds 2014 op een andere manier (zoveel mogelijk digitaal) invulling aan startersvoorlichting & -ondersteuning.

Het StartersCentrum heeft afgelopen jaar vanuit de oude situatie haar diensten aangeboden aan ondernemende inwoners in Limburg. Startersstimulering door middel van persoonlijk en direct contact met haar klanten stond daarbij voorop. Kernwaarden bleven onveranderd: onafhankelijk, laagdrempelig, betrouwbaar en betrokken. Zoals u uit dit jaarverslag wellicht reeds hebt opgemerkt is de naam van het StartersCentrum gewijzigd. Vanaf 1 januari 2014 spreken we over het StartersCentrum Limburg en dus niet meer over Zuid-Limburg.

Qua infrastructuur, communicatie & personeel heeft het StartersCentrum ook in 2013 gebruik gemaakt van de mogelijkheden van de Kamer van Koophandel. De organisatie werd dan ook gezien als 'het StartersCentrum van de Kamer van Koophandel'. De ontvlechting tussen dochter en moeder heeft in 2013 zijn beslag gekregen. Dit reorganisatieproces heeft niet zonder slag en stoot plaats gevonden. Boventaligheid van een aantal medewerkers van de KvK heeft geleid tot onzekerheid en spanning. Vanuit haar professionaliteit en goede imago heeft het StartersCentrum haar identiteit en rol weten te behouden, alsmede de weg bereid naar een nieuwe 'zelfstandige' toekomst.

Bestuur

In 2013 was de bestuurssamenstelling als volgt:

- Mevrouw C.J.M. (Carla) Pluijmaekers, voorzitter
- De heer W. (Wil) Houben, secretaris
- De heer R.K.H. (Ralf) Krewinkel, penningmeester
- De heer A.F.M. (André) Willems, bestuurslid
- De heer P.J.B.C. (Peter) Thomas, bestuurslid

Er vonden in 2013 4 bestuurlijke overleggen plaats op 11 april (Beek), 10 juni (Kerkrade), 16 september (Beek) en 11 december (Roermond).

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

Personeel

In 2013 werd de dagelijkse operatie uitgevoerd door het volgende team:

- Mevrouw N.A.M. (Nathalie) Rijk, secretaresse
- Mevrouw A. (Ans) Janssen, secretaresse
- Mevrouw C. (Carmen) Dettloff, bedrijfsadviseur Kamer van Koophandel
- De heer G.H.P.J. (Gé) Gijsen, bedrijfsadviseur Kamer van Koophandel
- De heer M.L.M. (Marcel) van Kasteren, bedrijfsadviseur StartersCentrum
- De heer M.H.T.M. (Marcel) Lamers, bedrijfsadviseur Kamer van Koophandel
- De heer L.H.J. (Louis) Palmen, bedrijfsadviseur Kamer van Koophandel
- Mevrouw J.A.C.M. (Jolanda) Peters, bedrijfsadviseur Kamer van Koophandel
- De heer G.H.H. (Ger) Smith, bedrijfsadviseur StartersCentrum

De dagelijkse leiding was toevertrouwd aan de heer A.M.J. (Ton) Palmen, manager Registerbeheer en Voorlichting van de Kamer van Koophandel Limburg.

Van de bovenstaande personen waren enkel Nathalie Rijk, Marcel van Kasteren en Ger Smith rechtstreeks in dienst van het StartersCentrum.

Locaties

Het StartersCentrum Limburg opereerde in 2013 vanuit de volgende werklocaties:

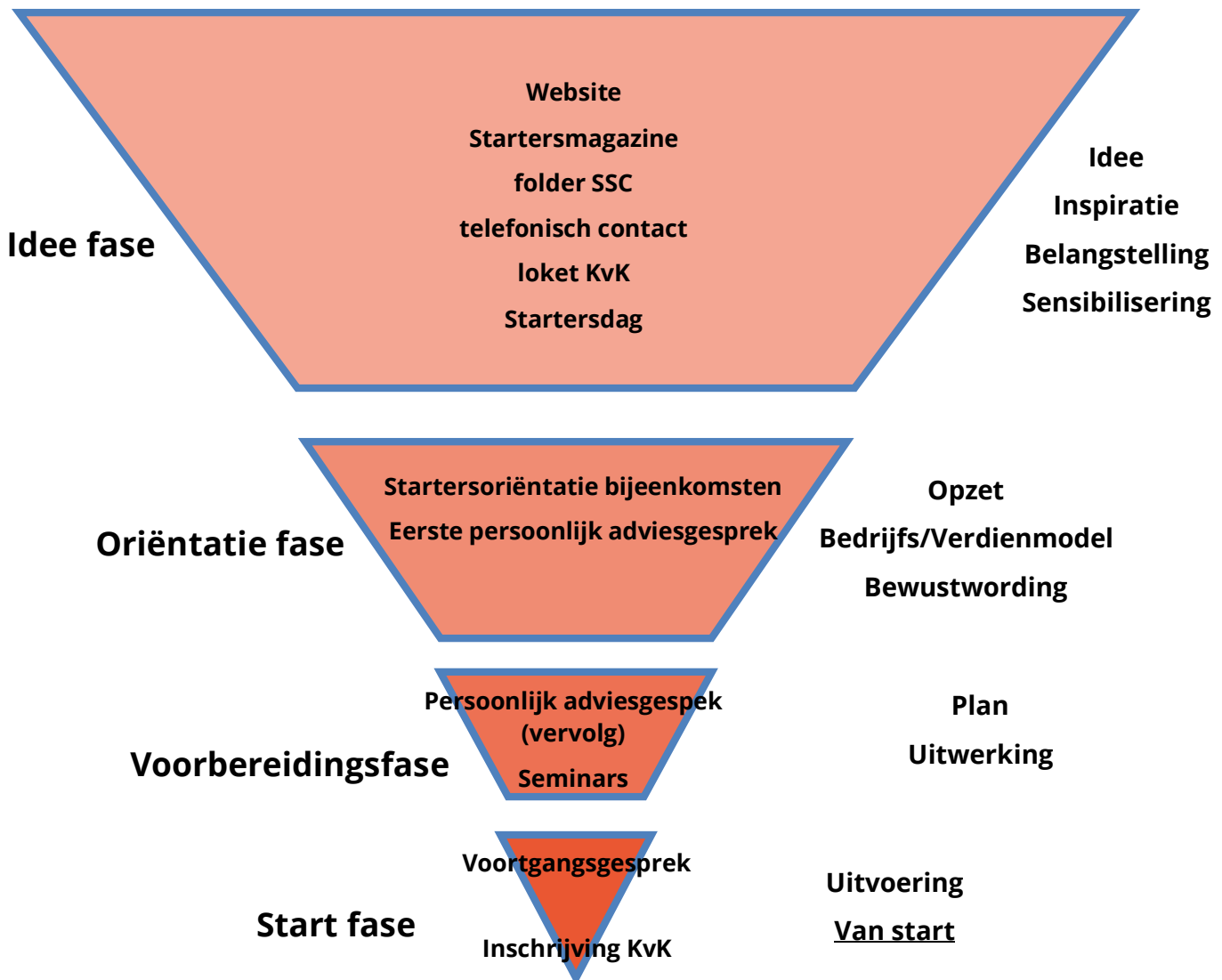
- Heerlen: Businesspark C-mill (Jan Campertstraat 5)
- Maastricht: Porta Mosae / Geusselt Businesspark (Geusseltweg 43c)
- Roermond: Ondernemersplein / Kamer van Koophandel Limburg (Steegstraat 5)
- Roermond: De Donderie (Donderbergweg 47), wijkgebouw in de wijk Donderberg (ivm projectactiviteiten voor de gemeente Roermond)
- Sittard-Geleen: Kamer van Koophandel Office à la Carte / SLIMhuis (Poststraat 8)
- Venlo: Kamer van Koophandel Innovatoren (Sint Jansweg 15)

In Roermond (locatie Ondernemersplein), Sittard-Geleen en Venlo maakte het StartersCentrum gebruik van de locaties van de Kamer van Koophandel. In Sittard-Geleen en Venlo is de KvK per 1 december 2013 vertrokken. In Heerlen en Maastricht werden al het gehele jaar flexlocaties gehuurd, in Sittard-Geleen is dit ook het geval vanaf 1 december 2013.

2. Wat hebben wij gedaan?

Ook in 2013 was de dienstverlening van het StartersCentrum gebaseerd op persoonlijke ontwikkeling van zelfstandig ondernemerschap. Uit capaciteitsoverwegingen wordt daarbij het beproefde trechtermodel gehanteerd (zie figuur hieronder). Potentiële startende ondernemers doorlopen een aantal fasen richting de daadwerkelijke start van een eigen onderneming: van idee, via oriëntatie en voorbereiding naar het daadwerkelijke startmoment (inschrijving Handelsregister KvK). In alle fasen vindt uitval plaats door voortschrijdend inzicht of persoonlijk keuzes. De diensten van het StartersCentrum zijn toegespitst op deze verschillende stadia: van informatief, via collectief naar individueel, alles via direct contact waarbij persoonlijk contact leidend is.

Trechtermodel dienstverlening StartersCentrum

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

In 2013 heeft dat geleid tot de volgende activiteiten:

Activiteiten	2012	2013	Mutatie
Aantal startersmagazines	5.400	5.000	- 7,5 %
Adviesgesprekken	1.913	1.601	- 16,3 %
Aantal starters-oriëntatiebijeenkomsten	31	42	+ 32,3 %
Aantal deelnemers	546	845	+ 54,8 %
Aantal themabijeenkomsten	31	35	+ 16,1 %
Aantal deelnemers	554	825	+ 48,9 %
Startersdag (2 nov) aantal bezoekers	786	875	+ 11,3 %
Aantal starters in Handelsregister	6.781	7.437	+ 10.7%

Over de algehele lijn zat de belangstelling voor de dienstverlening van het StartersCentrum in de lift m.u.v. de persoonlijke adviesgesprekken (zie hfd. 3 voor verklaring). Met name de bijeenkomsten trokken veel meer deelnemers: de oriëntatiebijeenkomsten trokken gemiddeld 20 deelnemers (in 2012:18) en de thematische seminars gemiddeld 24 (in 2012: 18). Het aantal starters steeg in lijn met de toegenomen belangstelling voor de activiteiten van de stichting.

3. Een goed persoonlijk gesprek

Het persoonlijke adviesgesprek is het basisinstrument voor een juiste voorlichting en een gedegen advies. Daarom staat de ondernemersadviseur de klant persoonlijk te woord en is de één-op-één relatie belangrijk voor maatwerk richting de klant, de prestarter of startende ondernemer.

In 2013 vonden alleen reguliere adviesgesprekken plaats. In voorgaande jaren was er sprake van een tweedeling, namelijk de reguliere adviesgesprekken (start, koop, verkoop) en de adviesgesprekken die werden gevoerd binnen de kaders van de projecten waarin het StartersCentrum participeerde. Omdat in 2013 geen grote projecten werden uitgevoerd was het totale aantal gesprekken (1.601) lager dan in 2012 (1.913).

In de adviesgesprekken vindt diepgang en verbreding plaats. Degene die gebruik maakt van deze diensten, is doorgaans al een eind op weg en heeft specifieke vragen omtrent de opstart. Leidraad hierbij is het ondernemingsplan. Een aantal onderwerpen zijn bijvoorbeeld business modeling, bepaling USP, marketing, financieel plan, fiscaliteiten, rechtsvormen en zzp'er.

In onderstaande tabel is een weergave van het aantal adviesgesprekken van de gemeente die het StartersCentrum subsidiëren of in het verleden hebben gesubsidieerd.

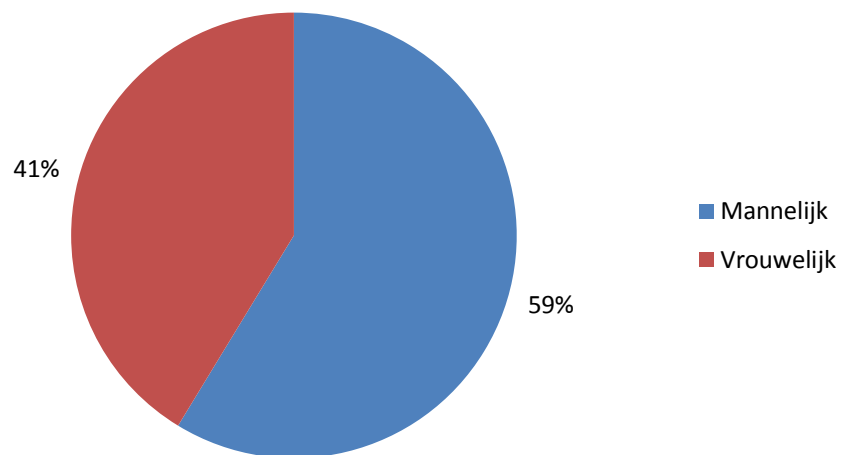
Gemeenten	Aantal adviesgesprekken 2013
Beek	28
Brunssum	72
Eijsden-Margraten	34
Gulpen-Wittem	16
Heerlen	377
Kerkrade	78
Landgraaf	72
Maastricht	292
Meerssen	40
Nuth	34
Onderbanken	14
Roermond*	149
Schinnen	28
Simpelveld	34
Sittard-Geleen	205
Stein	29
Vaals	16
Valkenburg	44
Voerendaal	42
Totaal StartersCentrum	1601

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

*Het aantal adviesgesprekken is in Roermond 2-3 maal zo hoog dan normaal. In 2013 is extra aandacht besteed aan de gemeente Roermond onder andere door extra inzet van uren en middelen.

Klanten naar geslacht 2013

In 2013 is de man-vrouw verhouding licht veranderd ten opzichte van 2012 namelijk 59% man en 41% vrouw (in 2012 58 vs. 42%).

4. Samen leer je meer

Het StartersCentrum wil in een vroegtijdig stadium zoveel mogelijk potentiële startende ondernemers in Limburg bereiken. Via een tweetal soorten bijeenkomsten wordt deze doelgroep van advies en informatie voorzien:

- Startersoriëntatie bijeenkomsten
- Thematische seminars

Startersoriëntatie bijeenkomsten

Startersoriëntatie bijeenkomsten voorzien al jaren in een grote behoefte. Door gericht prestarters te leiden naar deze bijeenkomsten is het afgelopen jaar de druk op de individuele adviesgesprekken als eerste contactmoment iets verlicht. Zo wordt in de oriëntatiefase nadrukkelijker gekozen voor de logische volgorde 'eerst collectieve voorlichting, dan persoonlijke vertaling via adviesgesprek'. De startersoriëntatie bijeenkomst focust op de beginselen van het ondernemerschap: uitgangspunten, verdienmodel, stappenplan, wettelijke verplichtingen, belastingzaken, rechtsvormen en het belang van een goed ondernemingsplan. Deze bijeenkomsten werden 42 keer georganiseerd op 5 plekken in Limburg met een totaal van 845 deelnemers (zie onderstaande tabel).

Locatie	Aantal sessies	Aantal deelnemers
Heerlen	12	257
Maastricht	10	224
Roermond	7	112
Urmond	9	179
Venlo	4	73
Totaal	42	845

Thematische seminars

Rondom de start van een eigen bedrijf heeft de starter behoefte aan concrete informatie. De verschillende seminars van het StartersCentrum voorzien in die behoefte. Een twaalfstal seminars zijn het afgelopen jaar aangeboden: 8 daarvan zijn regelmatig georganiseerd op diverse locaties in Heerlen, Maastricht, Roermond, Urmond en Venlo, Een viertal seminars is door gebrek aan belangstelling niet doorgegaan. In totaal vonden er 35 seminars plaats met in totaal 825 deelnemers (zie onderstaande tabel voor de details). Via behoefte-onderzoek en evaluaties werd het seminar programma voortdurend bijgestuurd.

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

Thema	Aantal sessies	Aantal deelnemers
Bedrijfsadministratie	1	11
Financiën	0	0
Fiscale tips	4	79
Freelance	7	118
Goede start met de Belastingdienst	9	206
Marketing	0	0
Netwerken	0	0
Ondernemen iets voor u	2	129
Ondernemingsplan	4	86
Overname	0	0
Starten vanuit een uitkering	4	103
Webwinkel	4	93
Totaal	35	825

Onderwijs

In 2013 is ook veelvuldig samengewerkt met onderwijsinstellingen. In totaal werden de bedrijfsadviseurs 16 maal ingeschakeld bij het Voortgezet Onderwijs, VMBO, MBO en HBO instellingen in de regio. Daarmee werden 574 leerlingen bereikt met onderwerpen als startersoriëntatie en ondernemingsplan schrijven. Zie onderstaande tabel voor de details:

Opleiding	Niveau	Aantal studenten	Onderwerp
Koning Willem I college	MBO	5	Starten eigen bedrijf
Zuyd Ergotherapie	HBO	125	Start eigen bedrijf
Fontys Hogeschool	HBO	34	Ondernemerschap
Zuyd Minor starterszuyd	HBO	22	Businessplan
Raaylandcollege Venray	VMBO-T	7	Ondernemingsplannen
Zuyd Oosterse taal en communicatie	HBO	12	Start eigen bedrijf
Zuyd Minor starterszuyd	HBO	19	Businessplan
Citaverde Sporeto	MBO	20	Start eigen bedrijf
Citaverde Groen	MBO	27	Start eigen bedrijf
Arcus College KTM	MBO	21	Ondernemingsplan
Sint Jansberg	MBO	171	Start eigen bedrijf
Zuyd Hogeschool Vertalersacademie	HBO	19	Start eigen bedrijf
Avans ABC	HBO	5	Eindscriptie
Lectoraat Innovatief Ondernemerschap	HBO/WO	45	ondernemerschapscompetenties
Trevianum Sittard	HAVO/VWO2	17	Start eigen bedrijf
Citaverde Roermond	MBO 4	25	Start eigen bedrijf
Totaal		574	

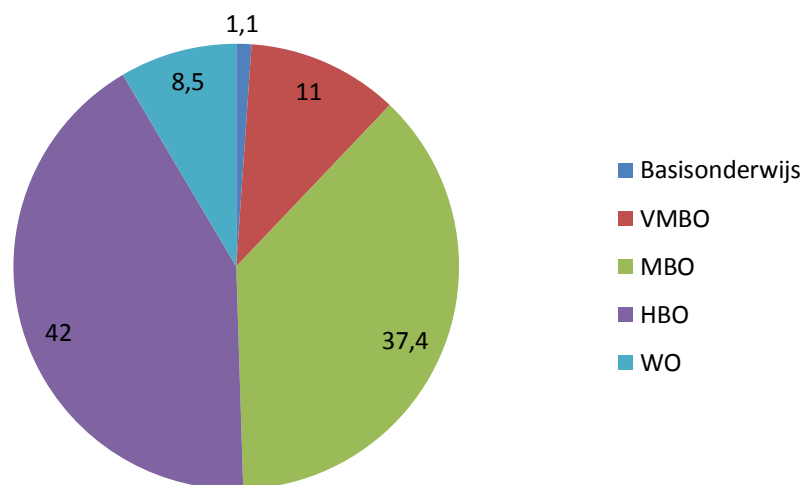
5. Onze klanten nader bekeken

In de periode 2009-2013 heeft het StartersCentrum een groot aantal klanten bediend. Het profiel van deze klanten is getypeerd aan de hand van de volgende drie kenmerken:

- Opleidingsniveau
- Inkomenspositie
- Branche

Opleidingsniveau

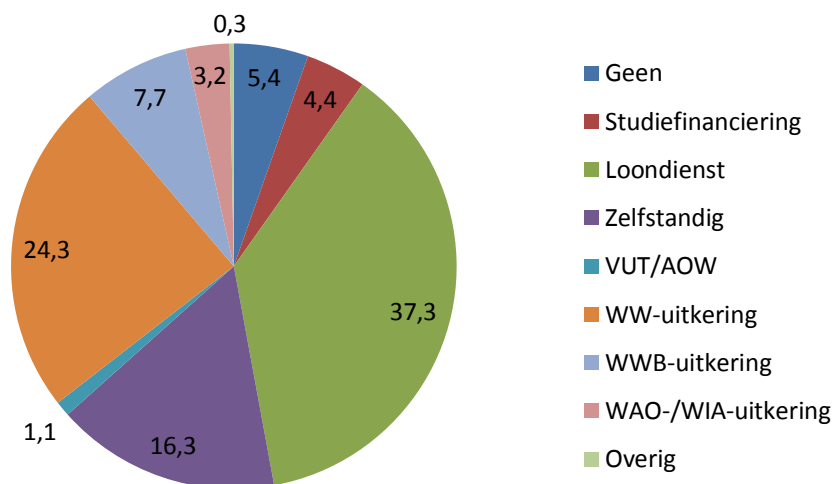
Het opleidingsniveau loopt uiteen van alleen basisonderwijs (1,1%) tot wetenschappelijke onderwijs (8,5%). Het grootste gedeelte van de klanten heeft een HBO-opleiding (42%) gevolgd door een MBO-opleiding (37,4%). De afgelopen jaren zien wij een verschuiving naar steeds meer klanten met een HBO- en WO-opleiding.

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

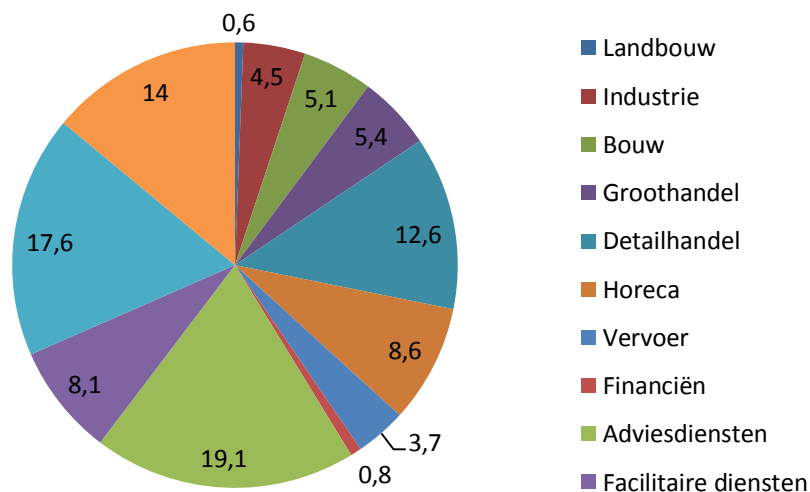
Inkomenspositie

De grootste groep klanten heeft een inkomen uit loondienst, te weten 37,4%. Op de tweede plaats komt de groep met een WW-uitkering (24,3%) gevolgd door de klanten met een inkomen uit een eigen bedrijf (16,3%). In totaal heeft 35,2% van de klanten een uitkering (werkloosheid, bijstand en arbeidsongeschiktheid). De groep uitkeringsgerechtigden is groeiende en de groep eigen bedrijf wordt geleidelijk aan kleiner.

Branche

Verreweg de meeste klanten zijn afkomstig uit de sector adviesdiensten (19,1%) gevolgd door de persoonlijke diensten (17,6%). Op de derde plaats staat de sector algemene diensten met 14%. Bijna 60% van de klanten is afkomstig uit de dienstensector. Hiermee zien wij ook een steeds grotere groep zzp'ers ontstaan. Dit is volledig in overeenstemming met de landelijke trend.

6. En wat heeft het opgeleverd?

In historisch perspectief loopt het aantal startende ondernemers in Limburg al jaren op (sinds 2006, cijfers Handelsregister KvK). De toename het afgelopen jaar is echter bijzonder groot vergeleken met de 8 jaren daarvoor. Ter vergelijking zijn ook de landelijke cijfers hieronder weergegeven.

Startende ondernemers	Limburg	Δ Limburg	NL	Δ NL
2006	5.273	-	90.100	+ 11,6 %
2007	5.663	+ 7,4 %	101.900	+ 13,1 %
2008	5.859	+ 3,5 %	107.400	+ 5,4 %
2009	6.139	+ 4,8 %	104.900	- 2,3 %
2010	6.249	+ 1,8 %	123.500	+ 17,2 %
2011	6.591	+ 5,5 %	133.900	+ 8,4 %
2012	6.720	+ 2,0 %	133.200	- 1,0 %
2013	7.437	+ 10,6 %	150.263	+ 12,8 %

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

In Limburg is een verdergaande onderverdeling op regionaal en gemeentelijk niveau in onderstaande tabel te vinden. Naast het aantal startende ondernemers is hierin ook het aantal gestopte ondernemingen weergegeven, het totaal aantal ondernemingen als ook de mutatiegraad (bron Handelsregister KvK). Op deze manier wordt inzicht gegeven in de lokale dynamiek van startende zelfstandigen.

Regio	Partnergemeenten & niet-subsidiërende gemeenten	Aantal starters 2013	Aantal stoppers 2013	Totaal aantal ond. 2013	Mutatiegraad 2013	Mutatie in %
Parkstad	Brunssum	174	141	1.495	+ 33	+ 2,2
	Heerlen	531	480	4.954	+ 51	+ 1,0
	Kerkrade	282	199	2.480	+ 83	+ 3,3
	Landgraaf	182	132	2.021	+ 50	+ 2,5
	Nuth	115	85	1.184	+ 30	+ 2,5
	Onderbanken	40	29	525	+ 11	+ 2,1
	Simpelveld	50	33	667	+ 17	+ 2,5
	Voerendaal	68	47	922	+ 21	+ 2,3
	Totaal Parkstad	1.442	1.146	14.248	+ 296	+ 2.1
Maastricht & Heuvelland	Eijsden-Margraten	151	96	1.994	+ 55	+ 2,8
	<i>Gulpen-Wittem</i>	116	72	1.298	+ 44	+ 3,4
	Maastricht	932	690	8.109	+ 242	+ 3,0
	<i>Meerssen</i>	131	70	1.442	+ 61	+ 4,2
	<i>Vaals</i>	76	43	673	+ 33	+ 4,9
	<i>Valkenburg aan de Geul</i>	132	95	1.532	+ 37	+ 2,4
	Totaal Maastricht & Heuvelland	1.538	1.066	15.048	+ 472	+ 3,1
Westelijke Mijnstreek	Beek	107	83	1.140	+ 24	+ 2,1
	<i>Schinnen</i>	83	54	939	+ 29	+ 3,1
	Sittard-Geleen	645	501	6.084	+ 144	+ 2,4
	Stein	149	99	1.575	+ 50	+ 3,2
		Totaal Westelijke Mijnstreek	984	737	9.738	+ 247
Midden-Limburg	<i>Echt-Susteren</i>	219	161	2.494	+ 58	+ 2,3
	<i>Leudal</i>	227	140	2.834	+ 87	+ 3,1
	<i>Maasgouw</i>	162	127	2.156	+ 35	+ 1,6
	<i>Nederweert</i>	126	71	1.541	+ 55	+ 3,6
	<i>Roerdalen</i>	130	101	1.437	+ 29	+ 2,0
	Roermond	423	332	3.798	+ 91	+ 2,4
	<i>Weert</i>	308	261	3.321	+ 47	+ 1,4
	Totaal Midden-Limburg	1.595	1.193	17.581	+ 402	+ 2,3
Noord-Limburg	<i>Beesel</i>	76	50	796	+ 26	+ 3,3
	Bergen	91	61	975	+ 30	+ 3,1
	<i>Gennep</i>	124	73	1.180	+ 51	+ 4,3
	<i>Horst aan de Maas</i>	301	197	3.033	+ 104	+ 3,4
	<i>Mook en Middelaar</i>	60	35	655	+ 25	+ 3,8
	<i>Peel en Maas</i>	244	185	3.053	+ 59	+ 1,9
	<i>Venlo</i>	705	590	6.042	+ 115	+ 1,9
	<i>Venray</i>	277	207	2.758	+ 70	+ 2,5
	Totaal Noord-Limburg	1.878	1.398	18.492	+ 480	+ 2,6
Totaal Limburg	Totaal 33 gemeenten	7.437	5.540	75.107	+ 1.897	+ 2,5

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

Toelichting & conclusies:

- De cursief gedrukte gemeenten hebben geen subsidierelatie met het StartersCentrum.
- Het aantal starters omvat het aantal nieuwe inschrijvingen in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel in 2013.
- Het aantal stoppers geeft het aantal uitschrijvingen aan in het Handelsregister in dit jaar: deze gestaakte ondernemingen zijn veelal jaren eerder gestart. Het cijfer stoppers zegt dus niets over welk deel van het aantal starters in 2013 het opstartjaar niet overleeft.
- De toename van het aantal startende ondernemers in NL gaat ook niet aan Limburg voorbij: een toename van 10,6% (landelijk 12,8%).
- Per saldo zijn er dus 2,5 % meer ondernemingen gekomen in Limburg: het totale aantal ondernemingen in onze provincie bedraagt 75.107 (stand ultimo 2013).
- In alle gemeenten zit het aantal ondernemingen in de lift.
- Landelijk gezien behoorde in 2013 94% van het aantal startende ondernemingen tot de categorie ZZP'ers (Zelfstandige Zonder Personeel). Er is geen reden om aan te nemen dat dit in Limburg niet zo is.
- De gegevens uit voorgaande tabel zijn nog een keer grafisch weergegeven in de bijlage Infographic "Starten eigen bedrijf in Limburg 2013"

Investing & rendement

In tijden van scherpe keuzes over de besteding van beperkte publieke (gemeentelijke) middelen is de vraag terecht wat de deelnemende gemeenten terug ontvangen van hun investering in een pro-actief startersbeleid voor hun inwoners. In onderstaande tabel is aangegeven wat deze 'return on investment' bedraagt afgezet tegen de investering. Daarbij is uitgegaan van de meest recente cijfers over 2013.

Met nadruk wordt er op gewezen dat het bij de niet-subsidiërende gemeenten (cursief) handelt op een nog niet bestaand rendement.

Jaarverslag 2013 StartersCentrum Limburg

Regio	Partnergemeenten & niet-subsidiërende gemeenten	Aantal inwoners 2012	Bijdrage (€ 0,38 per inwoner)	Aantal starters 2013	Investering per starter
Parkstad	Brunssum	29.199	€ 11.096	174	€ 64
	Heerlen	89.016	€ 33.826	531	€ 64
	Kerkrade	47.280	€ 17.966	282	€ 64
	Landgraaf	38.067	€ 14.465	182	€ 79
	Nuth	15.644	€ 5.945	115	€ 52
	Onderbanken	7.966	€ 3.027	40	€ 76
	Simpelveld	10.914	€ 4.147	50	€ 83
	Voerendaal	12.664	€ 4.812	68	€ 71
	Totaal Parkstad	250.750	€ 95.284	1.442	€ 66
Maastricht & Heuvelland	Eijsden-Margraten	24.994	€ 9.498	151	€ 63
	<i>Gulpen-Wittem</i>	14.479	€ 5.502	116	€ 47
	Maastricht	121.540	€ 46.185	932	€ 50
	<i>Meerssen</i>	19.430	€ 7.383	131	€ 56
	<i>Vaals</i>	9.749	€ 3.705	76	€ 49
	<i>Valkenburg aan de Geul</i>	16.945	€ 6.439	132	€ 49
	Totaal Maastricht & Heuvelland	207.137	€ 78.712	1.538	€ 51
Westelijke Mijnstreek	Beek	16.457	€ 6.254	107	€ 58
	<i>Schinnen</i>	13.202	€ 5.017	83	€ 60
	Sittard-Geleen	94.535	€ 35.923	645	€ 56
	Stein	25.623	€ 9.737	149	€ 65
	Totaal Westelijke Mijnstreek	149.817	€ 56.930	984	€ 58
Midden-Limburg	<i>Echt-Susteren</i>	32.165	€ 12.223	219	€ 56
	<i>Leudal</i>	36.462	€ 13.856	227	€ 60
	<i>Maasgouw</i>	24.095	€ 9.156	162	€ 57
	<i>Nederweert</i>	16.713	€ 6.351	126	€ 50
	<i>Roerdalen</i>	21.092	€ 8.015	130	€ 62
	Roermond	56.392	€ 21.429	423	€ 51
	<i>Weert</i>	48.668	€ 18.494	308	€ 60
	Totaal Midden-Limburg	235.587	€ 89.523	1.595	€ 56
Noord-Limburg	<i>Beesel</i>	13.742	€ 5.222	76	€ 69
	Bergen	13.286	€ 5.049	91	€ 55
	<i>Gennep</i>	17.367	€ 6.599	124	€ 53
	<i>Horst aan de Maas</i>	41.917	€ 15.928	301	€ 53
	<i>Mook en Middelaar</i>	7.874	€ 2.992	60	€ 50
	<i>Peel en Maas</i>	43.271	€ 16.443	244	€ 67
	<i>Venlo</i>	100.027	€ 38.010	705	€ 54
	<i>Venray</i>	42.959	€ 16.324	277	€ 59
	Totaal Noord-Limburg	280.443	€ 106.568	1.878	€ 57
Totaal Limburg	Totaal 33 gemeenten	1.123.734	€ 427.019	7.437	€ 57

7. En hoe zit het met de financiën?

De Stichting StartersCentrum werd in 2013 financieel ondersteund door het merendeel van de Zuid-Limburgse gemeenten en de gemeenten Bergen en Roermond (i.v.m. de wijk Donderberg). Door gemeenten is in totaal bijgedragen € 221.635 op basis van € 0,38 per inwoner. Verder heeft de Kamer van Koophandel in 2013 eenmalig een bedrag van € 7.500 gesubsidieerd ter dekking van frictiekosten als gevolg van de ontvlechting.

In 2013 heeft het StartersCentrum voor het eerst in haar bestaan geen startersprojecten uitgevoerd. Hierdoor is onder andere in 2013 een tekort ontstaan van € 71.076 dat met eigen vermogen is opgevangen. Op basis van de statuten is door de stichting een separate jaarrekening opgesteld, voorzien van een accountantsverklaring.

NOORD-LIMBURG

start 1.878
 stop 1.398
 mut. +480

MIDDEN-LIMBURG

start 1.595
 stop 1.193
 mut. +402

WESTELIJKE MIJNSTREEK

start 984
 stop 737
 mut. +247

PARKSTAD

start 1.442
 stop 1.146
 mut. +296

MAASTRICHT & HEUVELLAND

start 1.538
 stop 1.066
 mut. +472

Limburg 2013

Totaal aantal Starters: 7.437

Totaal aantal Stoppers: 5.540

Saldo mutatie: +1.897